

การกำกับดูแลผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ระหว่าง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สรุปหลักเกณฑ์การกำกับดูแลผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์

<u>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ)</u>	<u>สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย)</u>
1. ผลิตภัณฑ์กลุ่มปรับปรุงคุณภาพน้ำและดิน	
สารที่นำไปใช้ในการเพาะเลี้ยงสัตว์บก และ/หรือสัตว์น้ำ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อใช้ดูแลสิ่งแวดล้อมของสัตว์ เช่นปรับปรุงคุณภาพน้ำและดิน บำบัดน้ำเสีย หรือปรับสภาพแวดล้อมในฟาร์ม	
2. ผลิตภัณฑ์กลุ่มอาหารเสริมและสารผสมล่วงหน้า (พรีมิกซ์)	
2.1. จุลินทรีย์ที่ผสมกับอาหารสัตว์ ที่อยู่ในรูปสารผสมล่วงหน้าหรืออาหารสำเร็จรูป และเป็นวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ทั้งที่ตรง/ไม่ตรงตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ใช้หรือห้ามมิให้ใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด พ.ศ. 2539 โดยไม่ระบุสรรพคุณบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของสัตว์ ทั้งนี้ให้รวมถึง จุลินทรีย์ที่มีวิธีใช้โดยการผสมน้ำ	2.1. จุลินทรีย์ที่ใช้บำบัด บรรเทา รักษา หรือ ป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของสัตว์
2.2. วิตามิน แร่ธาตุ และกรดอะมิโนชนิดกินทุก dosage form เพื่อเสริมสร้างวิตามิน แร่ธาตุ และโปรตีน โดยไม่อ้างสรรพคุณบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของสัตว์	2.2. วิตามินและแร่ธาตุชนิดฉีด รวมทั้งวิตามินและแร่ธาตุชนิดกินที่อ้างสรรพคุณทางยาที่ใช้ในสัตว์เพื่อบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของสัตว์
2.3. สารเสริมวิตามินโดยไม่อ้างสรรพคุณบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของสัตว์	
3. ผลิตภัณฑ์กลุ่มยาฆ่าเชื้อและวัตถุอันตราย	
สารที่ใช้ในฟาร์มเพื่อฆ่าเชื้อสิ่งแวดล้อม หรือฆ่าเชื้อภายนอกตัวสัตว์ หรือฆ่าเชื้อในน้ำที่ให้สัตว์กินโดยทำให้น้ำสะอาดแล้วส่งผลให้สัตว์อยู่รอด รวมทั้งสารที่ใช้ปรับสิ่งแวดล้อมสัตว์ด้วย โดยไม่ได้มีผลบำบัด บรรเทา รักษาหรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยโดยตรงต่อตัวสัตว์ ตลอดจนไม่เข้าไปสะสมในตัวสัตว์ และตกค้างในอาหารอันเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคโดยมีข้อสังเกตว่า หากสารตัวใดที่มีรายงานว่ามีการ	3.1. สารฆ่าเชื้อที่ใช้โดยตรงต่อตัวสัตว์เพื่อบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของสัตว์

<p>สะสมในตัวสัตว์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมปศุสัตว์ และกรมประมงจะร่วมกันหารือต่อไปเพื่อให้เป็นไปตามกรอบที่วางไว้</p>	<p>3.2. ถ้าสารนั้นเป็นยาที่ใช้ฆ่าเชื้อหรือรักษาโรคในคนอย่างแพร่หลาย หากมีการนำไปใช้ในอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมการผลิตสัตว์โดยไม่ถูกวิธี อาจจะทำให้เกิดเชื้อดื้อยา ส่งผลให้การรักษาโรคในคนไม่ได้ผล</p>
<p>4. สมุนไพร</p>	
<p>สมุนไพรซึ่งอ้างสรรพคุณดังต่อไปนี้ ให้จัดเป็นอาหารสัตว์</p> <p>☐ ใช้สำหรับทำให้สัตว์มีสุขภาพแข็งแรง และ/หรือปรับปรุงสมรรถนะการผลิต</p> <p>☐ เพิ่มการดูดซึมอาหาร</p> <p>☐ เพิ่มการย่อยอาหาร</p> <p>☐ สารปรุงแต่ง (flavor) : สี, กลิ่น, รส</p> <p>และมีข้อเสนอในการพิจารณารับขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ ดังนี้</p> <p>1. สมุนไพรที่เป็นพืชอาหาร* หรือเครื่องเทศที่มีการนำมาบริโภคเป็นอาหารในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ไม่จำเป็นต้องส่งข้อมูลความเป็นพิษ และการตกค้างในผลิตภัณฑ์</p> <p><u>หมายเหตุ</u> ถ้าเป็นสมุนไพรที่นำเข้าจากต่างประเทศ และอ้างสรรพคุณตามข้างต้น ให้ส่งข้อมูลการใช้พร้อมระบุส่วนของพืชที่มีการนำมาใช้บริโภคเป็นอาหารตามปกติในชีวิตประจำวันของมนุษย์</p> <p>2. ถ้าเป็นสมุนไพรที่ไม่ใช่พืชอาหารหรือเครื่องเทศที่มีการนำมาบริโภคเป็นอาหารในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ให้ส่งข้อมูลการใช้ และความเป็นพิษ ในกรณีที่เป็นอาจต้องส่งข้อมูลการตกค้างในผลิตภัณฑ์</p> <p><u>หมายเหตุ</u> * พืชอาหาร หมายถึง ส่วนของพืชที่ใช้เป็นอาหารสำหรับมนุษย์</p>	<p>1. สมุนไพรซึ่งอ้างสรรพคุณบำรุงร่างกายและผู้ประกอบการต้องการให้เป็นยา</p> <p>2. สมุนไพรซึ่งอ้างสรรพคุณบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของสัตว์ เช่น</p> <p>เพิ่มภูมิคุ้มกัน แก่ท้องเสีย ยากันบิด เป็นต้น ให้จัดเป็นยา การขึ้นทะเบียนตำรับยาให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนตำรับยาจากสมุนไพรและยาโบราณสำหรับสัตว์</p>
<p>5. ผลิตภัณฑ์กลุ่มอื่น</p>	
<p>1. สารที่ใช้ทำความสะอาดโรงเรือนเลี้ยงสัตว์</p>	<p>1. สารที่อ้างสรรพคุณบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของสัตว์</p>

<p>2. สารที่ใช้ทำความสะอาดตัวสัตว์ (สบู่ หรือแชมพู)</p>	<p>2. สารที่ใช้ฆ่าจำกัดศัตรูภายนอกของตัวสัตว์ที่อยู่ในรูปแบบยากิน ยาฉีด และให้รวมถึงยาที่ใช้ภายนอกแบบราดหรือหยดลงบนตัวสัตว์ที่สามารถดูดซึมเข้าไปในร่างกายสัตว์</p>
<p>3. สารที่ใช้กำจัดปรสิตภายนอกตัวสัตว์ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ภายนอกตัวสัตว์ โดยไม่ถูกดูดซึมเข้าสู่ระบบหมุนเวียนโลหิตหรือของเหลวในร่างกายของสัตว์</p>	
<p>6. อาหารสัตว์ที่ผสมยา (medicated feed)</p>	
<p>อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป หรือ หัวอาหารสัตว์ที่ผสมยาที่มีทะเบียน (medicated feed) โดยต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะและเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ผสมยา ที่ห้ามผลิต นำเข้า ขาย และ การใช้ พ.ศ.2561 ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์</p>	<p>ยาผสมอาหารสัตว์ (medicated premix)</p>